

איך הכינור העיר את דוד המלך?

הגאון רבי אברהם יצחק בלאך זצוק"ל הסביר שדוד המלך היה משבח ומודה לבורא על כל הבריאה, אפילו על דברים שנראים כשגרתיים ביותר - כמו ה'רוח צפונית'!

הוא לא המתין דווקא לישועות גדולות וחריגות כדי להיזכר שה' מנהל את העולם - אלא חי וחש בכל רגע את אהבת הבורא.

השמחה במתנות המרובות שמורעפות משמים - מקיפות ואופפות מכל עבר, גרמו לו להתעורר משנתו להודות אפילו על משב רוח נעים - 'רוח צפונית'.

ת"ר כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא היה יום שלא נשבה בו רוח צפונית בחצי הלילה שנא' {שמות יב-כט} ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור וגו' מאי תלמודא הא קמ"ל דעת רצון מילתא היא. [עב.]

הנה בגמרא ברכות [ג:] רב אשי אמר עד חצות לילה היה [דוד המלך] עוסק בדברי תורה מכאן ואילך בשירות ותשבחות.

מבואר שם בהמשך ש'כנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית ונושבת בו ומנגן מאליו.

תפקידו של מלך הוא לפרוץ חסמים וגדרות

המלך, אבל המלך צריך להיות הקובע והמוביל של העם! ליצור תקנות, להעמיד סייגים, ליזום חוקים, ולפרוץ מגבלות, בשעת הצורך לצאת למלחמה, ובשעה המתאימה לכרות בריתות.

מי שלא מסוגל לעמוד מול העם, ולפרוץ לו דרך, לצעוד בה קדימה - הרי הוא אינו מלך אלא פקיד ממונה שמשועבד וכפוף לנתיניו.

ויתכן שפרץ נולד דווקא בצורה כזו של שינוי הסדרים, ועקיפת אחיו כי מלידתו הוכשר למלכות, ואולי גם בהקדמת לידתו נרמז הבשורה של 'בעיתה אחישנה'.

ה"ק שאול אי מפרץ אתי? אי מזרח אתי? אי מפרץ אתי - מלכא הוי, שהמלך פורץ לעשות דרך ואין ממחין בידו, אי מזרח אתי - חשיבא בעלמא הוי. [עו:]

מבואר ששאל חשש מבני פרץ, בגלל שהם יכולים לפרוץ גדר, וצ"ע שהרי לכאורה הרשות שניתנה למלך לפרוץ גדר היא רק אחד ממתנות המלוכה?

אומר הגאון רבי יצחק פנחס גולדווסר שליט"א שהרשות הזו היא לא רק פריבילגיה שמוענקת למלך - אלא היא תכונה נדרש להובלת המלכות!

האזרחים נדרשים להיות גדורים עם ההגבלות והחוקים של

למצוא את הטוב שבכל דבר?

שהרי הם היו נקיים מכל עוונות אחרים?

מסביר הגאון רבי משה שוואב זצוק"ל שאדרבא דווקא בגלל שאותו הדור היו כל כך חשובים ומושלמים בכל נושא שנבדק, היה להם את הזכות להזדכך אפילו על עוון דק.

ולא עוד אלא שבזכותם נהיה קידוש ה' כל כך גדול, והתרבו רבבות גרים לישראל, שאמרו 'אין לך אומה שראויה להדבק בה כזו'!

בכל דבר צריך לראות את התוצאה הרחבה - שמתגלגלת מהאירוע, ולפעמים במבט לאחור, ניתן לראות שהיה כאן אור גדול!

ויהי רעב בימי דוד שלש שנים שנה אחר שנה, שנה ראשונה אמר להם שמא עובדי עבודת כוכבים יש בכם? דכתיב וכו', בדקו ולא מצאו, שניה אמר להם שמא עובדי עבירה יש בכם? דכתיב וכו', בדקו ולא מצאו, שלישית אמר להם שמא פוסקי צדקה ברבים יש בכם ואין נותנין? דכתיב וכו', בדקו ולא מצאו, אמר אין הדבר תלוי אלא בי! מיד ויבקש דוד את פני ה' מאי היא? אמר ריש לקיש ששאל באורים ותומים. [עח:]

יש להבין מה פתאום התעורר הקטרוג על המעשה עם הגבעונים? ועוד מדוע לא עמדה להם הזכות של כשרותם,

מדוע הגרי"ס היה חייב לפרוץ את החוב בעצמו?

הגיב הגרי"ס בחינך, ואמר אינני יודע איזה מהדורה של הש"ס למדת, אבל בש"ס שאני למדתי מופיע, הרב הפציר בו שיגלה את אוזניו - באיזו גמרא מדובר?

נעתר הגרי"ס להסביר - והזכיר את הגמרא כאן, שכאשר ה' רצה לעורר על התביעה שהיתה על שאול, קודם הזכיר את מעלתו - כמש"כ רש"י - במקום שדנים האדם שם מזכירין פועל צדקותיו.

והוסיף, עכשיו אני נדרש לעורר את הת"ח המדובר על התנהגות מסויימת, ולהעביר עליו ביקורת נוקבת על התנהגות שאינה כשורה.

חובה עלי להקדים תחילה כבוד בביקור אישי, ולהעניק לו מחמאות להביע את הערכתך, יותר מזמן רגיל, בטרם אגש לעסוק בחסרונותיו!

קא תבע אל שאול שלא נספד כהלכה, וקא תבע על אשר המית הגבעונים? אין! דאמר ריש לקיש מאי דכתיב {צפניה ב-ג} בקשו את ה' כל ענוי ארץ אשר משפטו פעלו - באשר משפטו שם פעלו. [עח:]

הגאון רבי איצלה בלאזר זצוק"ל מספר על רב גדול ממכריו של הגאון רבי ישראל סלנטר זצוק"ל שבא לבקר אותו, ולשוחח עימו בדברי תורה ויראה.

כשהסתיים הביקור, והרב עמד לצאת מביתו, ראה שגם הגרי"ס מתארגן לצאת, ומצטייד ארנק עם כסף, הוא התענין לאן כבוד הרב הולך?

הגרי"ס ענה שהכספים הללו שייכים לת"ח מסויים, והוא הולך לתת לו אותם, הרב התפלא והרי הרבה שלוחים מצויים להעביר את הכסף ליעדו?

ענה לו הגרי"ס מדין הגמרא אני חייב להביא לו את הכסף בעצמי דווקא! הרב הופתע לחלוטין, ואמר את הש"ס אני מכיר, ולא מוכר לי דין כזה?